

Cuprins

I. DREPT CIVIL. PARTEA GENERALĂ.....	5
ACTUL JURIDIC CIVIL	5
CAPITOLUL I. NOȚIUNEA ȘI CLASIFICAREA ACTELOR JURIDICE CIVILE	5
I.1. Noțiunea actului juridic civil.....	5
I.1.1 Definiție	5
I.1.2. Sensurile expresiei „act juridic civil”	5
I.2. Clasificarea actelor juridice civile.....	6
I.2.1. Criterii de clasificare și categorii de acte juridice în funcție de aceste criterii.....	6
CAPITOLUL II. CONDIȚII PENTRU VALABILITATEA ACTULUI JURIDIC CIVIL.....	14
II.1. Definiția și clasificarea condițiilor actului juridic civil	14
II.1.1 Definiție și terminologie.....	14
II.1.2. Clasificarea condițiilor actului juridic civil.....	14
II.2. Capacitatea de a încheia actul juridic civil	15
II.2.1. Definiție.....	15
II.2.2. Principiul capacității și excepția de la acest principiu	15
II.3. Consimțământul.....	17
II.3.1. Corelația dintre consimțământ și voința juridică.....	17
II.3.2. Formarea și principiile voinței juridice	17
II.3.3. Definiția consimțământului și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească pentru a fi valabil	20
II.3.4. Viciile de consimțământ.....	23
II.3.4.1. Eroarea	23
II.3.4.2. Dolul (viclenia)	29
II.3.4.3. Violența.....	31
II.3.4.4. Leziunea.....	34
II.4. Obiectul actului juridic civil	36
II.4.1. Noțiune	36
II.4.2. Condiții de valabilitate	36
II.4.2.1. Enumerare	36
II.4.2.2. Conținutul condițiilor de valabilitate	37
II. 5. Cauza (scopul) actului juridic civil.....	41
II.5.1. Noțiune	41
II.5.2. Condițiile valabilității cauzei actului juridic civil	42
II.5.3. Proba cauzei	44
II.5.4. Sancțiunea	45
CAPITOLUL III. FORMA ACTULUI JURIDIC CIVIL	47
III.1. Definiție și terminologie. Principiul consensualismului	47
III.1.1 Definiție și terminologie	47

III.1.2. Forma actului juridic civil – în sensul restrâns (<i>stricto sensu</i>) – Principiul consensualismului	47
III.2. Forma cerută <i>ad validitatem</i>	48
III.2.1. Noțiunea și justificarea formei cerute <i>ad validitatem</i>	48
III.2.2. Caracterele juridice ale formei cerute <i>ad validitatem</i>	49
III.2.3. Condiții ce trebuie respectate pentru asigurarea formei <i>ad validitatem</i>	50
III.2.4. Aplicații ale formei <i>ad validitatem</i>	50
III.3. Forma cerută <i>ad probationem</i>	50
III.3.1. Noțiune și justificare	50
III.3.2. Caracteristicile formei cerută <i>ad probationem</i>	51
III.3.3. Aplicații ale formei <i>ad probationem</i>	51
III.4. Forma cerută pentru opozabilitate față de terți	52
III.4.1. Noțiune și justificare	52
III.4.2. Aplicații ale formei cerută pentru opozabilitate	53
CAPITOLUL IV. MODALITĂȚILE ACTULUI JURIDIC CIVIL	55
IV.1. Noțiunea de modalitate a actului juridic civil	55
IV.2. Termenul	55
IV.2.1. Definiție și reglementare	55
IV.2.2. Clasificare și efecte	56
IV.2.2.1. Clasificare	56
IV.2.2.2. Efecte	57
IV.2.3. Scadența și exigibilitatea	58
IV.3. Condiția	59
IV.3.1. Definiție și reglementare	59
IV.3.2. Clasificare și efecte	59
IV.3.2.1. Clasificare	59
IV.3.2.2. Efectele condiției	62
IV.3.2.2.1. Efectele condiției suspensive	62
IV.3.2.2.2. Efectele condiției rezolutorii	64
IV.3.3. Comparatie între termen și condiție	64
IV.4. Sarcina	65
IV.4.1. Noțiune și reglementare	65
IV.4.2. Clasificare și efecte	65
IV.4.2.1. Clasificare	65
IV.4.2.2. Efecte	66
IV.4.3. Comparatie între condiție și sarcină	66
CAPITOLUL V. EFECTELE ACTULUI JURIDIC CIVIL	68
V.1. Noțiunea și determinarea efectelor actului juridic civil	68
V.1.1. Definiție	68
V.1.2. Stabilirea (determinarea) efectelor actului juridic civil	68
V.2. Reguli de interpretare a actului juridic civil	69
V.3. Principiile efectelor actului juridic civil și excepțiile lor	70
V.3.1. Precizări introductive	70
V.3.2. Principiul forței obligatorii – <i>pacta sunt servanda</i>	70
V.3.3. Principiul irevocabilității actului juridic civil	72

V.3.4. Principiul relativității efectelor actului juridic civil	74
V.3.5. Excepții de la opozabilitatea actului juridic civil	79
CAPITOLUL VI. NULITATEA ACTULUI JURIDIC CIVIL	80
VI.1. Noțiunea nulității actului juridic civil	80
VI.1.1. Definiție	80
VI.1.2. Funcțiile nulității.....	80
VI.1.3. Evoluția concepției cu privire la nulitatea actului juridic	81
VI.2. Delimitarea nulității față de alte sancțiuni de drept civil	81
VI.2.1. Precizări prealabile	81
VI.2.2. Delimitarea nulității față de rezoluțiune, reziliere, revocare, caducitate și inopozabilitate.....	81
VI.3. Clasificare, cauze și regim juridic.....	84
VI.3.1. Clasificarea nulității actului juridic civil	84
VI.3.2. Cauzele de nulitate.....	89
VI.3.3. Regimul juridic al nulității.....	90
VI.4. Efectele nulității actului juridic civil.....	96
VI.4.1. Considerații generale	96
VI.4.2. Definiția efectelor nulității.....	97
VI.4.3. Principiile efectelor nulității și excepțiile lor.....	98
VI.4.3.1. Enunțarea principiilor efectelor nulității și corelația dintre ele	98
VI.4.3.2. Caracterizarea principiilor și excepțiile lor	99
VI.4.4. Reguli de drept care înlătură principiul <i>quod nullum est, nullum producit effectum</i>	104
PRESCRIPTIA EXTINCTIVĂ.....	107
CAPITOLUL I. CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND PRESCRIPTIA EXTINCTIVĂ	107
I.1. Generalități.....	107
I.2. Definiția prescripției extinctive.....	108
I.3. Reglementarea prescripției extinctive din dreptul civil	109
I.4. Caracterul normelor care reglementează prescripția extinctivă	110
I.5. Natura juridică și delimitarea prescripției extinctive	113
I.5.1. Natura juridică a prescripției extinctive.....	113
I.5.2. Delimitarea prescripției extinctive.....	114
I.6. Efectul prescripției extinctive	115
I.6.1. Precizări prealabile	115
I.6.2. Noțiune și consecințe.....	116
I.6.3. Principiile efectului prescripției extinctive	117
CAPITOLUL II. DOMENIUL DE APLICARE A PRESCRIPTIEI EXTINCTIVE.....	120
II.1. Noțiunea și criteriile de determinare a domeniului prescripției extinctive	120
II.1.1. Noțiunea de domeniu al prescripției extinctive	120
II.1.2. Determinarea domeniului prescripției extinctive	120
II.2. Domeniul prescripției extinctive în categoria drepturilor patrimoniale.....	121
II.2.1. Prescripția extinctivă și drepturile de creață.....	121

II.2.2. Prescripția extinctivă și drepturile reale accesorii	122
II.2.3. Prescripția extinctivă și drepturile reale principale	122
II.3. Domeniul prescripției extinctive în cadrul drepturilor nepatrimoniale.....	124
II.3.1. Principiul imprescriptibilității acțiunilor ce apără drepturile personale nepatrimoniale.....	124
II.3.2. Excepții de la principiu	124
II.4. Probleme speciale privind domeniul prescripției extinctive	125
II.4.1. Situații juridice în care se ridică problema prescriptibilității	125
II.4.2. Soluții adoptate în rezolvarea problemelor speciale privind domeniul prescripției extinctive.....	125
CAPITOLUL III. TERMENELE DE PRESCRIPTIE EXTINGTIVĂ	129
III.1. Noțiune și clasificare	129
III.1.1. Noțiune.....	129
III.1.2. Clasificarea termenelor de prescripție extintivă.....	129
III.2. Termenul general de prescripție extintivă	130
III.3. Termene speciale de prescripție extintivă.....	130
CAPITOLUL IV. ÎNCEPUTUL CURSULUI PRESCRIPTIEI EXTINGTIVE	133
IV.1. Regula generală privind începutul cursului prescripției extinctive	133
IV.1.1. Precizări prealabile	133
IV.1.2. Consacrarea legislativă a regulii generale.....	133
IV.2. Reguli speciale privind începutul cursului prescripției extinctive	134
IV.2.1. Ipoteza dreptului la acțiunea în executarea obligațiilor de a da sau de a face.....	134
IV.2.2. Ipoteza dreptului la acțiunea în restituirea prestațiilor.....	134
IV.2.3. Ipoteza dreptului la acțiunea în executarea prestațiilor succesive	135
IV.2.4. Ipoteza dreptului la acțiune în materia asigurărilor contractuale.....	135
IV.2.5. Ipoteza dreptului la acțiunea în repararea pagubei cauzate printr-o faptă ilicită și cazuri asimilate.....	135
IV.2.6. Ipoteza dreptului la acțiunea în anularea actului juridic	138
IV.2.7. Ipoteza dreptului la acțiunea în răspundere pentru vicii aparente.....	139
IV.2.8. Ipoteza dreptului la acțiunea în răspundere pentru vicii ascunse.....	139
IV.2.9. Alte reguli speciale privind începutul prescripției extinctive în câteva cazuri particulare.....	141
CAPITOLUL V. SUSPENDAREA CURSULUI PRESCRIPTIEI EXTINGTIVE	142
V.1. Noțiunea și cauzele suspendării cursului prescripției extinctive	142
V.1.1. Noțiune și justificare	142
V.1.2. Cauzele de suspendare a prescripției extinctive.....	142
V.1.3. Analiza cauzelor generale de suspendare a cursului prescripției extinctive	143
V.1.4. Cauze speciale de suspendare a cursului prescripției extinctive	146
V.2. Efectele suspendării cursului prescripției extinctive	146
V.2.1. Efectele generale ale suspendării cursului prescripției extinctive.....	146
V.2.2. Efectul special al suspendării cursului prescripției extinctive.....	147

CAPITOLUL VI. ÎNTRERUPEREA CURSULUI PRESCRIPTİIEI EXTINGTIVE	149
VI.1. Noțiunea și cauzele întreruperii cursului prescripției extinctive	149
VI.1.1. Noțiune și justificare.....	149
VI.1.2. Cauzele de întrerupere a cursului prescripției extinctive	149
VI.1.3. Analiza cauzelor de întrerupere a cursului prescripției extinctive.....	150
VI.2. Efectele întreruperii cursului prescripției extinctive	152
VI.2.1. Reglementarea efectelor întreruperii cursului prescripției extinctive	152
VI.2.2. Analiza efectelor întreruperii cursului prescripției extinctive.....	152
CAPITOLUL VII. REPUNEREA ÎN TERMENUL DE PRESCRIPTIE	154
VII.1. Noțiunea și reglementarea repunerii în termenul de prescripție	154
VII.1.1. Reglementarea legală a repunerii în termenul de prescripție.....	154
VII.1.2. Noțiune	154
VII.1.3. Justificarea repunerii în termenul de prescripție.....	155
VII.2. Domeniul repunerii în termen.....	155
VII.3. Termenul de repunere în termenul de prescripție	156
VII.3.1. Reglementare. Natură juridică.....	156
VII.3.2. Efectul repunerii în termenul de prescripție	157
CAPITOLUL VIII. ÎMPLINIREA (CALCULUL) TERMENELOR DE PRESCRIPTIE EXTINGTIVĂ.....	158
VIII.1. Precizări prealabile	158
VIII.2. Regulile aplicabile în calculul termenelor de prescripție extinctivă.....	158
CAPITOLUL IX. DECĂDEREA.....	160
IX.1. Noțiune. Clasificarea termenelor de decădere.....	160
IX.2. Regimul juridic al termenelor de decădere	161
IX.3. Efectele decăderii	161
II. DREPT CIVIL. DREPTURI REALE	163
CAPITOLUL I. POSESIA	163
I.1. Probleme generale.....	163
I.1.1. Definirea posesiei	163
I.1.2. Elementele posesiei	166
I.1.3. Caracterele juridice ale posesiei	166
I.2. Teorii cu privire la posesie.....	167
I.3. Posesia și detenția precară.....	168
I.4. Dobândirea și pierderea posesiei.....	168
I.4.1. Dobândirea posesiei.....	168
I.4.2. Pierderea posesiei	169
I.5. Dovada posesiei	169
I.6. Calitățile și viciile posesiei	170
I.6.1. Calitățile posesiei.....	170
I.6.2. Viciile posesiei	171
I.6.2.1. Echivocul.....	171
I.6.2.2. Discontinuitatea.....	172

I.6.2.3. Violența	173
I.6.2.4. Clandestinitatea	174
I.6.3. Precaritatea	175
I.6.3.1. Detenția precară.....	175
I.6.3.2. Caracterele juridice ale precarității.....	176
I.6.3.3. Intervertirea precarității.....	176
I.7. Apărarea posesiei prin acțiunile posesorii	178
I.7.1. Noțiuni și cadrul legal.....	178
I.7.2. Caractere juridice	179
I.7.2.1. Acțiunea posesorie în complângere	180
I.7.2.2. Acțiunea posesorie în reintegrare.....	180
I.7.2.3. Luarea măsurilor pentru conservarea bunului posedat	181

CAPITOLUL II. MODALITĂȚILE JURIDICE ALE DREPTULUI DE PROPRIETATE PRIVATĂ	183
II.1. Considerații introductive	183
II.2. Dreptul de proprietate rezolubilă sau revocabilă	184
II.2.1. Noțiunea și importanța dreptului de proprietate rezolubilă.....	184
II.2.2. Efectele dreptului de proprietate rezolubilă	187
II.3. Dreptul de proprietate anulabilă	188
II.3.1. Noțiunea dreptului de proprietate anulabilă	188
II.3.2. Efectele dreptului de proprietate anulabilă.....	189
II.4. Dreptul de proprietate comună	190
II.4.1. Considerații generale.....	190
II.4.2. Natura juridică a dreptului de proprietate comună	191
II.4.3. Aspecte de ordin terminologic	191
II.5. Dreptul de proprietate comună pe cote-părți (coproprietatea).....	191
II.5.1. Considerații introductive	191
II.5.2. Formele dreptului de proprietate comună pe cote-părți	192
II.5.3. Cadrul legal	192
II.5.4. Proprietatea comună pe cote-părți obișnuită	192
II.5.4.1. Considerații generale	192
II.5.4.2. Exercițarea dreptului de proprietate comună pe cote-părți obișnuită.....	194
II.5.4.2.1. Drepturile coproprietarilor asupra bunului în materialitatea sa	194
II.5.4.2.2. Drepturile coproprietarilor asupra cotei-părți ideale din dreptul de proprietate	199
II.5.4.2.3. Obligațiile coproprietarilor referitoare la bunul comun.....	200
II.5.4.3. Încetarea proprietății comune pe cote-părți obișnuite	200
II.5.5. Proprietatea comună pe cote-părți forțată.....	210
II.5.5.1. Considerații generale	210
II.5.5.2. Caracterele juridice ale dreptului de proprietate comună pe cote-părți forțată.....	210
II.5.5.3. Drepturile și obligațiile coproprietarilor	211
II.5.5.4. Cazuri de proprietate comună pe cote-părți forțată.....	213
II.5.5.4.1. Proprietatea comună pe cote-părți forțată asupra părților comune din clădirile cu mai multe etaje sau apartamente	213

II.5.5.4.2. Proprietatea comună pe cote-părți forțată asupra despărțiturilor dintre două imobile	218
II.5.5.4.3. Dreptul de proprietate periodică	221
II.5.5.4.4. Proprietatea comună pe cote-părți forțată asupra amintirilor de familie	226
II.5.5.4.5. Proprietatea comună pe cote-părți forțată asupra bunurilor comune necesare sau utile pentru folosința a două imobile vecine, situate pe linia de hotar între acestea	227
II.6. Dreptul de proprietate comună în devălmășie	227
II.7. Analiză comparativă între dreptul de proprietate comună pe cote-părți și dreptul de proprietate comună în devălmășie	229
II.7.1. Asemănări	229
II.7.2. Deosebiri	229

CAPITOLUL III. APĂRAREA DREPTULUI DE PROPRIETATE PRIN

ACȚIUNEA ÎN REVENDICARE	231
III.1. Considerații generale	231
III.2. Mijloace juridice de apărare a dreptului de proprietate	231
III.3. Acțiunile petitorii	233
III.4. Acțiunile posesorii	234
III.5. Acțiunea în revendicare	235
III.5.1. Noțiune	235
III.5.2. Caractere juridice	236
III.5.3. Condiții de exercitare	237
III.5.4. Acțiunea în revendicare imobiliară	239
III.5.4.1. Probleme generale	239
III.5.4.2. Proba dreptului de proprietate	239
III.5.4.3. Imprescriptibilitatea acțiunii în revendicare	242
III.5.4.4. Efecte	242
III.5.5. Acțiunea în revendicare mobilă	244
III.5.5.1. Reglementările Codului civil în materia acțiunii în revendicare mobiliare	244
III.5.5.2. Dispozițiile Codului civil privind dobândirea proprietății mobiliare prin posesia de bună-credință	244
III.5.5.3. Bunurile cu privire la care sunt aplicabile dispozițiile Codului civil privind dobândirea proprietății mobiliare prin posesia de bună-credință	245
III.5.5.4. Persoanele care sunt în măsură să invoce dispozițiile Codului civil privind dobândirea proprietății mobiliare prin posesia de bună-credință	246
III.5.5.5. Condițiile posesiei terțului dobânditor pentru aplicarea regulii art. 937 alin. (1) C. civ.	247
III.5.5.6. Revendicarea bunului mobil pierdut sau furat de la posesorul de bună-credință	248
III.5.5.7. Revendicarea bunurilor de la hoț, de la găsit or sau de la terț ul dobânditor de rea-credință	249
III.6. Revendicarea bunurilor proprietate publică	250

III. DREPT CIVIL. TEORIA GENERALĂ A OBLIGAȚIILOR	251
CAPITOLUL I. EFECTELE SPECIALE ALE CONTRACTELOR	
SINALAGMATICE	251
I.1. Probleme generale.....	251
I.2. Excepția de neexecutare a contractului	251
I.3. Rezoluțiunea și rezilierea contractului	254
I.4. Riscul contractului	262
CAPITOLUL II. PROBLEME GENERALE PRIVIND RĂSPUNDEREA CIVILĂ	265
II.1. Noțiunea de răspundere civilă	265
II.2. Funcțiile răspunderii civile	266
II.3. Formele răspunderii civile	266
II.4. Fundamentul răspunderii civile	267
II.4.1. Teoria răspunderii subiective	267
II.4.2. Teoria răspunderii obiective	268
II.4.3. Teoriile mixte și teoria garanției	269
II.5. Formele răspunderii civile delictuale.....	269
II.6. Natura juridică a răspunderii civile delictuale	270
CAPITOLUL III. RĂSPUNDEREA CIVILĂ DELICTUALĂ PENTRU FAPTA	
PROPRIE	271
III.1. Probleme generale	271
III.2. Prejudiciul	271
III.2.1. Noțiune.....	271
III.2.2. Condițiile reparării prejudiciului.....	273
III.2.2.1. Prejudiciul să fie cert	273
III.2.2.2. Prejudiciul să nu fi fost reparat.....	273
III.3. Principiile reparării prejudiciului	275
III.3.1. Principiul reparării convenționale a prejudiciului	275
III.3.2. Principiul reparării integrale a prejudiciului	275
III.3.3. Principiul reparării în natură a prejudiciului	275
III.3.4. Principiul răspunderii solidare	276
III.4. Modalități de reparare prin echivalent a prejudiciului	276
III.5. Modul de stabilire a despăgubirilor în cazul reparării prin echivalent a prejudiciului	277
III.6. Prejudiciul patrimonial și prejudiciul moral.....	282
III.7. Fapta ilicită.....	291
III.7.1. Noțiune și importanță.....	291
III.7.2. Acțiunile și inacțiunile ilicite	292
III.7.3. Cauzele care înlătură caracterul ilicit al faptei.....	292
III.7.3.1. Legitima apărare	293
III.7.3.2. Starea de necesitate.....	294
III.7.3.3. Forța majoră și cazul fortuit.....	295
III.7.3.4. Îndeplinirea unei activități impuse ori permise de lege sau din ordinul superiorului	295
III.7.3.5. Divulgarea secretului comercial impusă de anumite împrejurări	296

III.7.3.6. Exercițarea normală a unui drept subiectiv.....	296
III.7.3.7. Consimțământul victimei.....	298
III.8. Raportul de cauzalitate.....	299
III.8.1. Noțiune și importanță.....	299
III.8.2. Determinarea raportului de cauzalitate.....	299
III.8.3. Sisteme de determinare a raportului de cauzalitate.....	301
III.8.4. Vinovăția autorului prejudiciului.....	303
III.8.4.1. Noțiunea, structura și importanța vinovăției.....	303
III.8.4.2. Capacitatea delictuală.....	305
III.8.4.3. Formele vinovăției.....	306
III.8.4.4. Determinarea vinovăției.....	308
III.8.4.5. Cauze care înlătură vinovăția.....	312
III.8.5. Proba elementelor răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie.....	313
III.8.6. Răspunderea civilă delictuală pentru fapta proprie a persoanei juridice.....	313
III.8.6.1. Condițiile angajării răspunderii.....	313
III.8.6.2. Răspunderea persoanelor fizice care compun organele persoanei juridice și efectele răspunderii persoanei juridice.....	316
CAPITOLUL IV. RĂSPUNDEREA CIVILĂ DELICTUALĂ PENTRU FAPTA MINORULUI SAU A CELUI PUS SUB INTERDICȚIE.....	317
IV.1. Sediul materiei și domeniul de aplicare.....	317
IV.2. Fundamentarea angajării răspunderii pentru fapta minorului sau a persoanei puse sub interdicție.....	317
IV.3. Condițiile răspunderii pentru prejudiciile produse de minori sau de persoanele puse sub interdicție.....	319
IV.4. Efectele răspunderii pentru fapta minorului sau a persoanei puse sub interdicție.....	321
IV.5. Corelația dintre răspunderea părinților sau tutorelui și răspunderea altor persoane care aveau obligația de supraveghere a minorului.....	322
CAPITOLUL V. RĂSPUNDEREA COMITENTULUI PENTRU FAPTA PREPUSULUI.....	324
V.1. Sediul materiei.....	324
V.2. Domeniul de aplicare al prevederilor legale privind răspunderea comitentului pentru fapta prepusului.....	324
V.3. Fundamentul angajării răspunderii comitentului pentru faptele prepusului.....	327
V.4. Condițiile generale ale angajării răspunderii comitentului pentru fapta prepusului.....	329
V.5. Condițiile speciale ale angajării răspunderii comitentului pentru fapta prepusului.....	330
V.6. Efectele răspunderii comitentului pentru fapta prepusului.....	331
V.6.1. Raporturile dintre comitent și victima prejudiciului.....	331
V.6.2. Regresul comitentului împotriva prepusului.....	333
V.7. Corelația dintre răspunderea părinților și răspunderea comitentului.....	334
CAPITOLUL VI. RĂSPUNDEREA PENTRU PREJUDICIILE CAUZATE DE ANIMALE.....	336
VI.1. Sediul materiei.....	336
VI.2. Domeniul de aplicare al prevederilor legale.....	336

VI.3. Fundamentul angajării răspunderii pentru prejudiciile cauzate de animale	338
VI.4. Condițiile angajării răspunderii pentru prejudiciile cauzate de animale	339
VI.5. Efectele răspunderii pentru prejudiciile cauzate de animale	339
CAPITOLUL VII. RĂSPUNDEREA PENTRU RUINA EDIFICIULUI	341
VII.1. Sediul materiei	341
VII.2. Domeniul de aplicare al prevederilor legale	341
VII.3. Fundamentul angajării răspunderii pentru ruina edificiului.....	343
VII.4. Condițiile angajării răspunderii pentru ruina edificiului.....	343
VII.5. Efectele răspunderii pentru prejudiciile cauzate prin ruina edificiului	344
CAPITOLUL VIII. RĂSPUNDEREA PENTRU PREJUDICIILE CAUZATE DE LUCRURI ÎN GENERAL	345
VIII.1. Sediul materiei.....	345
VIII.2. Domeniul de aplicare al prevederilor legale.....	345
VIII.2.1. Noțiunea de lucru	345
VIII.2.2. Paza juridică	347
VIII.2.3. Determinarea noțiunii de prejudiciu cauzat de lucru	350
VIII.2.4. Determinarea categoriei persoanelor care au calitatea de paznici juridici	350
VIII.3. Fundamentarea răspunderii pentru prejudiciile cauzate de lucruri.....	352
VIII.4. Condițiile răspunderii pentru prejudiciile cauzate de lucruri	354
VIII.5. Efectele răspunderii pentru prejudiciile cauzate de lucruri	355
VIII.6. Corelarea răspunderii pentru prejudiciile cauzate de lucruri cu alte forme de răspundere	355
CAPITOLUL IX. RĂSPUNDEREA PENTRU PREJUDICIUL CAUZAT PRIN CĂDEREA SAU ARUNCAREA DIN IMOBIL A UNUI LUCRU	356
IV. DREPT CIVIL. CONTRACTE	357
CAPITOLUL I. CONTRACTUL DE VÂNZARE	357
I.1. Noțiune și caractere juridice	357
I.2. Condiții de validitate	361
I.2.1. Capacitatea.....	361
I.2.2. Consimțământul	363
I.2.3. Pactul de opțiune	363
I.2.4. Promisiunea de a contracta	364
I.2.5. Dreptul de preempțiune	365
I.2.6. Obiectul vânzării.....	368
I.2.7. Cauza vânzării	371
I.3. Efectele contractului de vânzare	371
I.3.1. Obligațiile vânzătorului	371
I.3.2. Obligațiile cumpărătorului.....	379
I.4. Varietăți de vânzare	381
I.4.1. Vânzarea pe încercate	381
I.4.2. Vânzarea bunurilor imobile	382
I.4.3. Vânzarea unei moșteniri	383
I.4.4. Vânzarea cu opțiune de răscumpărare	384

CAPITOLUL II. CONTRACTUL DE LOCAȚIUNE	386
II.1. Noțiune, delimitare și caractere juridice	386
II.2. Condiții de validitate	389
II.3. Efectele contractului	391
II.3.1. Obligațiile locatorului	391
II.3.2. Obligațiile locatarului	395
II.4. Sublocațiunea și cesiunea contractului	398
II.4.1. Sublocațiunea	398
II.4.2. Cesiunea contractului	399
II.5. Încetarea contractului	399
CAPITOLUL III. CONTRACTUL DE MANDAT	403
III.1. Mandatul cu reprezentare	403
III.1.1. Noțiune și reglementare	403
III.1.2. Caractere juridice	403
III.1.3. Condiții de validitate	405
III.1.4. Efectele contractului	407
III.1.5. Încetarea mandatului	411
III.2. Mandatul fără reprezentare (contractul de interpunere)	413
III.2.1. Noțiune	413
III.2.2. Efectele mandatului fără reprezentare	413
CAPITOLUL IV. CONTRACTUL DE DONAȚIE	415
IV.1. Noțiune și caractere juridice	415
IV.2. Condiții de validitate	420
IV.2.1. Capacitatea	420
IV.2.2. Consimțământul	423
IV.2.3. Obiectul	423
IV.3. Efectele contractului de donație	424
IV.3.1. Efectele între părți	424
IV.3.2. Efectele donației față de terți	425
IV.4. Cauzele de revocare a donației	426
IV.4.1. Revocarea donațiilor între soți	426
IV.4.2. Revocarea donației pentru neexecutarea sarcinii	426
IV.4.3. Revocarea pentru ingratitudine	427
IV.4.4. Revocarea promisiunii de donație	428
V. DREPT CIVIL. SUCCESIUNI	429
CAPITOLUL I. MOȘTENIREA LEGALĂ	429
I.1. Condițiile generale ale dreptului de a moșteni	429
I.1.1. Considerații introductive	429
I.1.2. Capacitatea de a moșteni	430
I.1.2.1. Considerații generale	430
I.1.2.2. Persoanele care au capacitatea de a moșteni	432
I.1.2.3. Persoanele care nu au capacitatea de a moșteni	434
I.1.3. Nedemnitatea succesorală	435

I.1.3.1. Noțiune și reglementare legală	435
I.1.3.2. Natura juridică a nedemnității succesorală	436
I.1.3.3. Cazurile de nedemnitate succesorală	437
I.1.3.4. Regimul juridic al nedemnității	441
I.1.3.4.1. Regimul juridic al nedemnității de drept	441
I.1.3.4.2. Regimul juridic al nedemnității judiciare	441
I.1.3.5. Efectele nedemnității succesorală	442
I.1.3.5.1. Efectele nedemnității succesorală față de nedemn	443
I.1.3.5.2. Efectele nedemnității succesorală față de terți	443
I.1.3.5.3. Înlăturarea nedemnității	444
I.1.4. Vocația la moștenire	445
I.1.4.1. Considerații generale	445
I.1.4.2. Vocația succesorală legală	445
I.1.4.3. Vocația succesorală conferită prin testament	447
I.1.4.4. Vocația la moștenire și capacitatea de folosință	448
I.2. Principiile devoluțiunii legale a moștenirii	448
I.2.1. Considerații generale	448
I.2.1.1. Principiul chemării rudelor la moștenire în ordinea claselor de moștenitori	449
I.2.2. Principiul proximității gradului de rudenie în cadrul aceleiași clase de moștenitori	451
I.2.3. Principiul egalității părților succesorală ale rudelor din aceeași clasă și de același grad	452
I.3. Reprezentarea succesorală	452
I.3.1. Noțiune și reglementare legală	452
I.3.2. Domeniul de aplicare	453
I.3.3. Condiții	453
I.3.4. Mod de operare	457
I.3.5. Efecte juridice	458
I.3.6. Reprezentarea succesorală și retransmiterea dreptului de opțiune succesorală	460
I.3.7. Considerații finale	461
I.4. Drepturile succesorală ale rudelor defunctului	461
I.4.1. Clasa I de moștenitori legali	461
I.4.1.1. Noțiune	461
I.4.1.2. Împărțirea moștenirii	464
I.4.1.3. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al descendenților	465
I.4.2. Clasa a II-a de moștenitori legali	466
I.4.2.1. Considerații generale	466
I.4.2.2. Ascendenții privilegiați	466
I.4.2.2.1. Noțiune	466
I.4.2.2.2. Împărțirea moștenirii	467
I.4.2.2.3. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al ascendenților privilegiați	469
I.4.2.3. Colateralii privilegiați	470
I.4.2.3.1. Noțiune	470

I.4.2.3.2. Împărțea moștenirii între colateralii privilegiați și între aceștia și ascendenții privilegiați	471
I.4.2.3.3. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al colateralilor privilegiați	474
I.4.3. Clasa a III-a de moștenitori legali.....	474
I.4.3.1. Noțiune	474
I.4.3.2. Împărțea moștenirii.....	475
I.4.3.3. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al ascendenților ordinari	475
I.4.4. Clasa a IV-a de moștenitori legali	475
I.4.4.1. Noțiune	475
I.4.4.2. Împărțea moștenirii.....	476
I.4.4.3. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al colateralilor ordinari	476
I.5. Drepturile succesoriale ale soțului supraviețuitor	476
I.5.1. Reglementarea legală.....	476
I.5.2. Condițiile cerute de lege soțului supraviețuitor pentru a putea moșteni	478
I.5.3. Relația dintre dreptul la moștenire al soțului supraviețuitor și regimul matrimonial ales.....	480
I.5.4. Drepturile succesoriale ale soțului supraviețuitor.....	481
I.5.4.1. Enumerare	481
I.5.4.2. Dreptul la moștenire al soțului supraviețuitor în concurs cu oricare dintre clasele de moștenitori sau, în lipsa acestora, dreptul de moștenire exclusiv	482
I.5.4.3. Dreptul de abitație al soțului supraviețuitor	484
I.5.4.4. Dreptul special de moștenire al soțului supraviețuitor	486
I.5.5. Procedura de calcul al drepturilor succesoriale ale soțului supraviețuitor	489

CAPITOLUL II. REZERVA SUCCESORALĂ, REDUCȚIUNEA

LIBERALITĂȚILOR EXCESIVE, RAPORTUL DONAȚIILOR	490
II.1. Rezerva succesorală.....	490
II.1.1. Noțiune, reglementare legală și caractere juridice	490
II.1.2. Întinderea rezervei succesoriale	493
II.1.2.1. Considerații generale	493
II.1.2.2. Rezerva soțului supraviețuitor al defunctului	493
II.1.2.3. Rezerva descendenților defunctului	497
II.1.2.4. Rezerva ascendenților privilegiați ai defunctului.....	499
II.1.3. Calculul rezervei succesoriale și al cotității disponibile.....	500
II.1.3.1. Determinarea activului brut al moștenirii	500
II.1.3.2. Stabilirea activului net al moștenirii	502
II.1.3.3. Reunirea fictivă a valorii donațiilor făcute de către defunct	504
II.2. Reducțiunea liberalităților excesive.....	506
II.2.1. Noțiune și reglementare legală.....	506
II.2.2. Persoanele care o pot invoca	507
II.2.3. Ordinea reducăunii.....	508
II.2.4. Căile procedurale de exercitare a dreptului la reducăune	510
II.2.5. Efecte.....	512
II.2.6. Reducăunea unor liberalități speciale	514
II.3. Raportul donațiilor.....	516

II.3.1. Noțiunea raportului donațiilor și reglementarea legală a acestuia.....	516
II.3.2. Domeniul de aplicare al raportului.....	517
II.3.3. Delimitarea raportului donațiilor de instituțiile juridice asemănătoare	518
II.3.4. Condițiile raportului donațiilor.....	519
II.3.5. Persoanele care pot cere raportul donațiilor	521
II.3.6. Donațiile care sunt supuse raportului	522
II.3.7. Donațiile care nu sunt supuse raportului	522
II.3.8. Efectele scutirii de raport	523
II.3.9. Modalitățile de realizare a raportului donațiilor.....	524
II.3.10. Căile procedurale de realizare a raportului.....	526
II.3.11. Evaluarea bunului în cazul raportului prin echivalent.....	527
II.3.12. Imputarea liberalităților și cumulul rezervei succesoriale cu cotitatea disponibilă.....	528
 CAPITOLUL III. ASPECTE ESENȚIALE ALE OPȚIUNII SUCCESORALE	531
III.1. Precizări prealabile	531
III.2. Accepțiunile și laturile opțiunii succesoriale.....	531
III.3. Noțiunea de succesibil și relația opțiunii cu transmisiunea succesorală	532
III.4. Vocația multiplă la moștenire și dreptul de opțiune	533
III.5. Succinte considerații cu privire la retransmiterea dreptului de opțiune succesorală	535
III.6. Caracterele juridice ale actului de opțiune succesorală	536
III.7. Termenul de opțiune succesorală	538
III.8. Câteva reflecții cu privire la aspecte particulare ale acceptării moștenirii	542
III.8.1. Aspecte particulare ale acceptării voluntare	543
III.8.2. Particularități ale acceptării forțate	545
III.9. Câteva considerații în legătură cu particularitățile pe care le comportă renunțarea la moștenire	547